

Projekt

z dnia 9 listopada 2022 r.
Zatwierdzony przez Zarząd Powiatu
Tarnogórskiego

**UCHWAŁA NR .....
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia ..... 2022 r.

**w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tarnogórskiego na
lata 2023 - 2028**

Na podstawie art. 226, art. 227, art. 228, art. 229, art. 230, art. 232 ust. 2, art. 242 i art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022r. poz. 1634 z późn. zm.¹⁾), art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2022r. poz. 1526) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 83)

**Rada Powiatu
uchwala:**

§ 1. Uchwala się Wieloletnią Prognozę Finansową Powiatu Tarnogórskiego na lata 2023–2028 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2023–2028, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Określa się wykaz przedsięwzięć realizowanych w latach 2023–2026, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwala się objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tarnogórskiego na lata 2023–2028, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. 1. Upoważnia się Zarząd Powiatu do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć, określonych załącznikiem nr 2 do uchwały.

2. Upoważnia się Zarząd Powiatu do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Powiatu Tarnogórskiego i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

---

¹⁾ Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w Dz. U. z 2022r. poz. 1692, poz. 1747, poz. 1079, poz. 1768, poz. 1725, poz. 1964

3. Upoważnia się Zarząd Powiatu do dokonywania zmian limitów zobowiązań i kwot wydatków na realizację przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w związku ze zmianami w realizacji tego przedsięwzięcia, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu dla każdego roku objętego wieloletnią prognozą finansową. Upoważnienie to obejmuje także upoważnienie do dokonywania zmian środków przeznaczonych na współfinansowanie realizacji przedsięwzięć, o których mowa w zdaniu pierwszym, w tym wkładu własnego beneficjenta, oraz wynikających z rozstrzygniętych konkursów, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy o zasadach realizacji programów.

4. Upoważnia się Zarząd Powiatu do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań, o których mowa w ust. 1 i 2.

§ 5. Uchyla się uchwałę nr XXXVII/345/2021 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 21 grudnia 2021 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tarnogórskiego na lata 2022-2028 oraz jej późniejsze zmiany.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ¹⁾

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	z tego:									
		Dochody bieżące ^x	z tego:						Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące ^{x 3)}	pozostałe dochody bieżące ⁴⁾	w tym:		ze sprzedaży majątku ^x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
								z podatku od nieruchomości			
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.5.1	1.2	1.2.1	1.2.2
2023	222 231 425,00	207 920 987,00	42 847 934,00	2 793 100,00	109 953 413,00	27 482 423,00	24 844 117,00	0,00	14 310 438,00	404 000,00	13 906 438,00
2024	264 525 000,00	213 000 000,00	43 600 000,00	2 860 000,00	113 400 000,00	27 890 000,00	25 250 000,00	0,00	51 525 000,00	400 000,00	51 125 000,00
2025	244 062 500,00	208 750 000,00	44 300 000,00	2 950 000,00	107 670 000,00	28 160 000,00	25 670 000,00	0,00	35 312 500,00	400 000,00	34 912 500,00
2026	223 880 000,00	211 480 000,00	45 100 000,00	3 030 000,00	108 600 000,00	28 550 000,00	26 200 000,00	0,00	12 400 000,00	350 000,00	12 050 000,00
2027	227 350 000,00	214 550 000,00	45 900 000,00	3 100 000,00	109 750 000,00	28 980 000,00	26 820 000,00	0,00	12 800 000,00	300 000,00	12 500 000,00
2028	230 490 000,00	217 340 000,00	46 700 000,00	3 190 000,00	110 680 000,00	29 420 000,00	27 350 000,00	0,00	13 150 000,00	250 000,00	12 900 000,00

¹⁾ Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

²⁾ Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się dla lat wykraczających poza minimalny (4-letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

³⁾ W pozycji wykazuje się dochody o charakterze celowym, które jednostka otrzymuje od podmiotów zewnętrznych. W szczególności pozycja obejmuje dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące oraz dotacje i środki na finansowanie wydatków bieżących na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy. W pozycji nie wykazuje się natomiast dochodów związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu jednostki wynikającymi z odrębnych ustaw, o których mowa w art. 237 ust. 1 ustawy.

⁴⁾ W pozycji wykazuje się pozostałe dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:										
		Wydatki bieżące ^x	w tym:							Wydatki majątkowe ^x	w tym:	
			na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:	wydatki na obsługę długu ^x	w tym:				Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy	wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne
					gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x		odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x			
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.2.1	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.2	2.1.3.3	2.2	2.2.1	2.2.1.1
2023	229 702 368,00	201 083 291,00	119 105 305,00	0,00	0,00	1 184 000,00	0,00	0,00	0,00	28 619 077,00	28 619 077,00	0,00
2024	261 825 000,00	205 140 000,00	120 600 000,00	0,00	0,00	1 090 000,00	0,00	0,00	0,00	56 685 000,00	56 685 000,00	0,00
2025	241 362 500,00	202 520 000,00	117 800 000,00	0,00	0,00	850 000,00	0,00	0,00	0,00	38 842 500,00	38 842 500,00	0,00
2026	221 225 000,00	205 420 000,00	119 160 000,00	0,00	0,00	520 000,00	0,00	0,00	0,00	15 805 000,00	15 805 000,00	0,00
2027	226 600 000,00	208 730 000,00	120 600 000,00	0,00	0,00	260 000,00	0,00	0,00	0,00	17 870 000,00	17 870 000,00	0,00
2028	229 740 000,00	211 080 000,00	122 280 000,00	0,00	0,00	160 000,00	0,00	0,00	0,00	18 660 000,00	18 660 000,00	0,00

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	w tym:	Przychody budżetu ^x	z tego:					
		Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych ⁵⁾		Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^{x 6)}	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy ^x	w tym: na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	3.1	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1
2023	-7 470 943,00	0,00	10 270 943,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 270 943,00	7 470 943,00
2024	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	2 655 000,00	2 655 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	750 000,00	750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	750 000,00	750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

⁵⁾ Inne przeznaczenie nadwyżki budżetowej wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

⁶⁾ W pozycji należy ująć środki pieniężne znajdujące się na rachunku budżetu pochodzące z nadwyżek poprzednich budżetów, łącznie z niewykorzystanymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy.

Wyszczególnienie	z tego:				Rozchody budżetu ^x	z tego:			
	Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu ^{x 7)}	w tym:		Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	w tym:		
		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x			łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x	z tego:	
								kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x
Lp	4.4	4.4.1	4.5	4.5.1	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	2 800 000,00	2 800 000,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	2 655 000,00	2 655 000,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	750 000,00	750 000,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	750 000,00	750 000,00	0,00	0,00	0,00

⁷⁾ W pozycji należy ująć w szczególności przychody pochodzące z prywatyzacji majątku jednostki samorządu terytorialnego.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu, z tego:						Kwota długu ^x	w tym:	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, z tego:					Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu ^x		kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków ^x	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi ^x	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁸⁾ a wydatkami bieżącymi ^x
	kwota wyłączeń z tytułu wcześniejszej spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 ust. 3b ustawy	z tego:			kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań ^x					
środkami nowego zobowiązania		wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	innymi środkami							
Lp	5.1.1.3	5.1.1.3.1	5.1.1.3.2	5.1.1.3.3	5.1.1.4	5.2	6	6.1	7.1	7.2
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 622 279,00	67 279,00	6 837 696,00	17 108 639,00
2024	x	x	x	x	0,00	0,00	6 887 553,00	32 553,00	7 860 000,00	7 860 000,00
2025	x	x	x	x	0,00	0,00	4 155 000,00	0,00	6 230 000,00	6 230 000,00
2026	x	x	x	x	0,00	0,00	1 500 000,00	0,00	6 060 000,00	6 060 000,00
2027	x	x	x	x	0,00	0,00	750 000,00	0,00	5 820 000,00	5 820 000,00
2028	x	x	x	x	0,00	0,00	0,00	0,00	6 260 000,00	6 260 000,00

⁸⁾ Skorygowanie o środki dotyczy określonego w art. 242 ustawy powiększenia o odpowiednie dla roku prognozy przychody wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy. Skutki finansowe wyłączeń ograniczenia, o którym mowa w art. 242 ustawy, zawarte w innych ustawach należy ująć w objaśnieniach dołączanych do wieloletniej prognozy finansowej zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań						
	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok) ^x	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^x		Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^x	Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat) ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^x
Lp	8.1	8.2		8.3	8.3.1	8.4	8.4.1
2023	2,26%	4,73%	4,95%	9,67%	9,97%	TAK	TAK
2024	2,07%	4,83%	5,05%	8,74%	9,04%	TAK	TAK
2025	1,98%	3,92%	x	8,27%	8,57%	TAK	TAK
2026	1,74%	3,60%	x	7,46%	7,80%	TAK	TAK
2027	0,54%	3,28%	x	6,35%	6,68%	TAK	TAK
2028	0,48%	3,42%	x	5,47%	5,80%	TAK	TAK

Ustalona na lata 2022–2025 relacja z art. 243 (poz. 8.3, 8.3.1, 8.4 i 8.4.1) została obliczona według średniej 7-letniej

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy ^x	w tym:	
		Dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy ^x	w tym:
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp	9.1	9.1.1	9.1.1.1	9.2	9.2.1	9.2.1.1	9.3	9.3.1	9.3.1.1
2023	215 486,00	215 486,00	215 486,00	629 438,00	629 438,00	629 438,00	727 097,00	727 097,00	727 097,00
2024	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00	0,00	0,00	3 000,00	3 000,00	3 000,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych									
	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:		Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Wydatki na spłatę zobowiązań przejmowanych w związku z likwidacją lub przekształceniem samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samorządowych osobach prawnych
		Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		bieżące	majątkowe				
			finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy							
Lp	9.4	9.4.1	9.4.1.1	10.1	10.1.1	10.1.2	10.2	10.3	10.4	10.5
2023	34 634,00	34 634,00	29 439,00	31 297 715,00	3 313 638,00	27 984 077,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	58 011 169,00	2 262 820,00	55 748 349,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	36 392 373,00	259 820,00	36 132 553,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	259 820,00	259 820,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych										
	Splaty, o których mowa w poz. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:					Kwota wzrostu(+)/spadku(-) kwoty długu wynikająca z operacji niekasowych (m.in. umorzenia, różnice kursowe)	Wcześniejsza splata zobowiązań, wyłączona z limitu splaty zobowiązań, dokonywana w formie wydatków budżetowych	Wykup papierów wartościowych, splaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 ^x	Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu splaty zobowiązań ⁹⁾
			splata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 10.7.3 ^x	splata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyt i pożyczka ^x	w tym:		wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x				
					zobowiązań zaciągniętych po dniu 1 stycznia 2019 r. ^x	w tym:					
						dokonywana w formie wydatku bieżącego ^x					
Lp	10.6	10.7	10.7.1	10.7.2	10.7.2.1	10.7.2.1.1	10.7.3	10.8	10.9	10.10	10.11
2023	2 800 000,00	91 000,00	0,00	91 000,00	91 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	2 700 000,00	34 726,00	0,00	34 726,00	34 726,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2025	2 700 000,00	32 553,00	0,00	32 553,00	32 553,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2026	2 655 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2027	750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00
2028	750 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	x	0,00	0,00

⁹⁾ W pozycji należy ująć kwoty wydatków bieżących, o które zostają pomniejszone wydatki bieżące budżetu przy wyliczaniu limitu splaty zobowiązań określonego po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, na podstawie odrębnych ustaw, bez wydatków bieżących na obsługę długu. W szczególności należy ująć wydatki poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

* Informacje zawarte w tej części wieloletniej prognozy finansowej, w tym o spełnieniu relacji określonej w art. 243 ustawy zostaną automatycznie wygenerowane przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1, na podstawie danych historycznych oraz prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego. Automatyczne wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 8.3 – 8.3.1 i pozycji z sekcji 12.

^x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres prognozy kwoty długu, zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy. Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

Wykaz przedsięwzięć do WPF

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				135 556 999,00	31 297 715,00	58 011 169,00	36 392 373,00	259 820,00	123 825 344,00
1.a	- wydatki bieżące				9 452 211,00	3 313 638,00	2 262 820,00	259 820,00	259 820,00	6 096 098,00
1.b	- wydatki majątkowe				126 104 788,00	27 984 077,00	55 748 349,00	36 132 553,00	0,00	117 729 246,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				7 965 691,00	2 704 551,00	3 000,00	0,00	0,00	730 097,00
1.1.1	- wydatki bieżące				1 431 012,00	727 097,00	3 000,00	0,00	0,00	730 097,00
1.1.1.1	Program Erasmus "Zawodowcy z Tarnogórskiej Sorbony ponad granicami" - Lepszy start zawodowy uczniów nabywających praktyki za granicą	Wieloprofilowy Zespół Szkół w Tarnowskich Górach	2022	2023	355 865,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	2 000,00
1.1.1.2	Program Erasmus+ "Specjal Education At A Crossroads" - Wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami szkół partnerskich projektu	Zespół Szkół Specjalnych w Radzionkowie	2022	2024	59 862,00	53 862,00	3 000,00	0,00	0,00	56 862,00
1.1.1.3	Erasmus+ 2022-1PL01-KA121-VET-000065856 - Zwiększenie kompetencji zawodowych poprzez staże uczniów	Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Tarnowskich Górach	2022	2023	246 979,00	26 979,00	0,00	0,00	0,00	26 979,00
1.1.1.4	Erasmus+ "Europejskie doświadczenia zawodowe szansą na lepszy start w przyszłość" - Umożliwienie młodzieży uczącej się w Technikum Nr 13 zdobycia doświadczenia w zakresie praktyk zawodowych panujących w kraju wymiany	Technikum nr 13 w Radzionkowie	2022	2023	264 469,00	223 569,00	0,00	0,00	0,00	223 569,00
1.1.1.5	Erasmus+ "Zagraniczny staż zawodowy punktem zwrotnym w karierze" - Lepszy start zawodowy uczniów nabywających praktyki za granicą	Zespół Szkół Budowlano -Architektonicznych w Tarnowskich Górach	2022	2023	256 091,00	213 841,00	0,00	0,00	0,00	213 841,00
1.1.1.6	Erasmus+ "2022-1-PL01-KA121-VET-0000054999" - Lepszy start zawodowy uczniów nabywających praktyki za granicą	Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej im K. Goduli w Tarnowskich Górach	2022	2023	247 746,00	206 846,00	0,00	0,00	0,00	206 846,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				6 534 679,00	1 977 454,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.1	Termomodernizacja budynku Zarządu Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach wraz z instalacją fotowoltaiki - Poprawa komfortu pracy. Ograniczenie kosztów utrzymania jednostki.	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2020	2023	1 159 140,00	46 848,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1.2.2	Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej "Przyjaźń" w Tarnowskich Górach, ul. Włoska 24. - Poprawa warunków pobytu pensionariuszy, ograniczenie kosztów funkcjonowania jednostki.	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2014	2023	5 375 539,00	1 930 606,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				127 591 308,00	28 593 164,00	58 008 169,00	36 392 373,00	259 820,00	123 095 247,00
1.3.1	- wydatki bieżące				8 021 199,00	2 586 541,00	2 259 820,00	259 820,00	259 820,00	5 366 001,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1.3.1.1	Okresowy pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży - Zapewnienie okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	Wydział Administracji i Zarządzania	2021	2023	69 461,00	25 003,00	0,00	0,00	0,00	25 003,00
1.3.1.2	Zimowe utrzymanie dróg powiatowych w latach 2021-2024 - Zapewnienie bezpieczeństwa na drogach powiatowych oraz poprawa komfortu podróżowania w warunkach zimowych	Zarząd Dróg Powiatowych	2021	2024	6 500 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	4 000 000,00
1.3.1.3	Program "Za życiem" - Wieloaspektowa i kompleksowa pomoc niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0 roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowskich Górach	2022	2026	1 108 338,00	233 838,00	259 820,00	259 820,00	259 820,00	1 013 298,00
1.3.1.4	Ochrona parku zabytkowego usytuowanego na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Brynku - etap II - Przywrócenie lub zapewnienie ochrony właściwego stanu ekosystemów na obszarze ok.15 ha	Wydział Gospodarczy	2022	2023	307 800,00	307 800,00	0,00	0,00	0,00	307 800,00
1.3.1.5	Tarnogórski bez barier - Poprawa dostępności usług publicznych świadczonych przez JST w budynku Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach przy ulicy Karłuszowiec 5 i Mickiewicza 41 oraz w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach przy ul. Sienkiewicza 16 oraz w budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefanii Sempołowskiej przy ul. Opolskiej 28 w Tarnowskich Górach dla osób z problemami słuchu, wzroku, z ograniczeniami w poruszaniu się oraz z problemami poznawczymi	Samodzielne Stanowisko ds. Nadzoru	2022	2023	35 600,00	19 900,00	0,00	0,00	0,00	19 900,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				119 570 109,00	26 006 623,00	55 748 349,00	36 132 553,00	0,00	117 729 246,00
1.3.2.1	Leasing samochodu osobowego na potrzeby Starostwa Powiatowego - Poprawa komfortu podróżowania, ograniczenie kosztów eksploatacji samochodu	Wydział Gospodarczy	2019	2023	93 530,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.2	Leasing samochodu ciężarowego z wywrotką i hakiem na potrzeby realizacji zadań na drogach powiatowych - Poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatowych oraz bieżące utrzymanie dróg	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2020	2023	138 700,00	22 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2.3	Przebudowa DP 3224S ulica Mikulczycka w Świętoszowicach - Poprawa bezpieczeństwa na drogach oraz szybkości i komfortu podróżowania	Zarząd Dróg Powiatowych	2020	2025	24 233 000,00	250 000,00	12 000 000,00	11 750 000,00	0,00	24 000 000,00
1.3.2.4	Przebudowa DP2335S ul. Ofiar Katynia w Kaletach - Poprawa infrastruktury drogowej, komfortu podróżowania i bezpieczeństwa na drogach	Zarząd Dróg Powiatowych	2020	2023	4 082 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00	0,00	4 000 000,00
1.3.2.5	Zagospodarowanie terenu, budowa dróg i placu pożarowego wraz z ogrodzeniem terenu przy Zespole Szkół Specjalnych w Radzionkowie - Poprawa komfortu pracy i nauczania oraz dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2021	2023	330 000,00	200 000,00	0,00	0,00	0,00	200 000,00
1.3.2.6	Przebudowa pomieszczeń sanitarnych w Wieloprofilowym Zespole Szkół w Tarnowskich Górach - Poprawa komfortu pracy i nauczania oraz poprawa warunków sanitarnych w jednostce	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2021	2023	670 750,00	600 000,00	0,00	0,00	0,00	600 000,00
1.3.2.7	Leasing samochodu 8-mio osobowego na potrzeby Starostwa Powiatowego - Poprawa komfortu podróżowania, ograniczenie kosztów eksploatacji samochodu	Wydział Gospodarczy	2021	2025	144 883,00	39 000,00	34 726,00	32 553,00	0,00	0,00
1.3.2.8	Budowa Domu Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach - etap I - Poprawa warunków pobytu pensjonariuszy, ograniczenie kosztów związanych z remontami w związku z przeniesieniem pensjonariuszy do nowo wybudowanego obiektu spełniającego wysokie standardy jakości świadczonych usług.	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2022	2024	22 071 690,00	10 935 845,00	10 935 845,00	0,00	0,00	21 871 690,00

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2023	Limit 2024	Limit 2025	Limit 2026	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1.3.2.9	Modernizacja budynków Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach przy ul. Karłuszowiec 5 oraz Mickiewicza 41 - Termomodernizacja i dostosowanie budynków do dostępności dla osób niepełnosprawnych	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2022	2024	5 655 556,00	2 777 778,00	2 777 778,00	0,00	0,00	5 555 556,00
1.3.2.10	Budowa Komendy Powiatowej PSP oraz Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Tarnowskich Górach - Poprawa sprawności i efektywności działań ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowskich Górach, co w konsekwencji przyczyni się do wzrostu poziomu bezpieczeństwa	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowskich Górach	2022	2025	31 950 000,00	1 152 000,00	17 000 000,00	13 600 000,00	0,00	31 752 000,00
1.3.2.11	Modernizacja układu drogowego dróg powiatowych nr 3235S i 2351S w Krupskim Młynie celem poprawy połączenia drogowego z Powiatem Lublińskim i Województwem Opolskim - dokumentacja projektowa z podziałem na zadania częściowe - Poprawa połączenia drogowego z Powiatem Lublińskim i Województwem Opolskim	ZARZĄD DRÓG POWIATOWYCH W TARNOWSKICH GÓRACH	2022	2024	800 000,00	800 000,00	0,00	0,00	0,00	800 000,00
1.3.2.12	Przebudowa DP3278S ul. Częstochowska w Tarnowskich Górach na odcinku pod wiaduktem kolejowym - Poprawa infrastruktury drogowej, komfortu podróżowania i bezpieczeństwa na drogach	Zarząd Dróg Powiatowych	2022	2024	2 200 000,00	200 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	2 200 000,00
1.3.2.13	Przebudowa ulicy Grzybowej w Tarnowskich Górach - Poprawa infrastruktury drogowej, komfortu podróżowania i bezpieczeństwa na drogach	Zarząd Dróg Powiatowych	2020	2025	25 665 000,00	3 550 000,00	11 000 000,00	10 750 000,00	0,00	25 300 000,00
1.3.2.14	Przebudowa instalacji elektrycznej w budynku Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących - Poprawa bezpieczeństwa użytkowania oraz dostosowanie do obowiązujących przepisów	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2022	2023	625 000,00	600 000,00	0,00	0,00	0,00	600 000,00
1.3.2.15	Wykonanie izolacji ścian fundamentowych w budynku Zespołu Szkół Chemiczno-Medycznych i Ogólnokształcących - Poprawa warunków kształcenia oraz ograniczenie kosztów eksploatacji budynku	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2022	2023	180 000,00	150 000,00	0,00	0,00	0,00	150 000,00
1.3.2.16	Instalacja fotowoltaiki w Domu Pomocy Społecznej "Przyjaźń" - Ograniczenie kosztów energii poprzez korzystanie z odnawialnych źródeł energii	Wydział Inwestycji i Drogownictwa	2022	2023	420 000,00	400 000,00	0,00	0,00	0,00	400 000,00
1.3.2.17	Budowa kotłowni gazowej w budynku mieszkalnym przy ul. Park 2 w Brynku oraz wykonania wewnętrznej instalacji gazowej wraz z wyposażeniem lokali mieszkalnych położonych w Brynku przy ul. Park 6 w indywidualne gazowe kotły grzewcze - Ograniczenie kosztów energii cieplnej	Wydział Gospodarczy	2022	2023	140 000,00	130 000,00	0,00	0,00	0,00	130 000,00
1.3.2.18	Tarnogórski bez barier - Poprawa dostępności usług publicznych świadczonych przez JST w budynku Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach przy ulicy Karłuszowiec 5 i Mickiewicza 41 oraz w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach przy ul. Sienkiewicza 16 oraz w budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefanii Sempołowskiej przy ul. Opolskiej 28 w Tarnowskich Górach dla osób z problemami słuchu, wzroku, z ograniczeniami w poruszaniu się oraz z problemami poznawczymi	Samodzielne Stanowisko ds. Nadzoru	2022	2023	170 000,00	170 000,00	0,00	0,00	0,00	170 000,00

Załącznik nr 3 do uchwały nr .....
Rady Powiatu Tarnogórskiego
z dnia.....2022 r.

Objaśnienia kategorii i wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Tarnogórskiego na lata 2023 – 2028

Ogólna charakterystyka i założenia

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Tarnogórskiego obejmuje okres roku budżetowego i kolejne lata aż do roku 2028, kiedy to kończy się wykup ostatniego z zaciągniętych zobowiązań dłużnych tj. obligacji komunalnych wyemitowanych w dwóch transzach w 2019 roku.

Prognozę sporządzono w oparciu o wskaźniki i parametry otrzymane od dysponentów środków z obszaru finansów publicznych (informacje o wysokości subwencji ogólnej, udziału w podatku od osób fizycznych i prawnych, kwotach dotacji od Wojewody Śląskiego na zadania własne i zlecone, wytyczne Ministra Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych kraju) oraz posiadane informacje co do kształtowania się podstawowych kategorii budżetowych obecnego roku według stanu na koniec października 2022 r.

Tylko na rok 2023 zaplanowano budżet deficytowy. Źródłem pokrycia deficytu będą przychody z wolnych środków. W pozostałych latach planuje się budżety nadwyżkowe. Wygenerowane nadwyżki w kolejnych latach planuje się przeznaczyć w całości na wykup wyemitowanych obligacji. Prognozując wartości ujęte w WPF stosowano zasadę ostrożności chcąc zachować jak najlepszą realistyczność tego narzędzia, którego wartość planistyczna wydaje się być w ostatnich latach deprecjonowana. Przede wszystkim chodzi o zmiany w prawie, wprowadzane często pod koniec roku i bez konsultacji ze stroną samorządową, które zmniejszają głównie dochody własne. W przeciągu ostatniego roku wystarczy wspomnieć chociażby o Polskim Ładzie wprowadzonym pod koniec 2021 roku, który wydatnie ograniczył dochody samorządów z podatku dochodowego od osób fizycznych. Ponieważ reforma ta okazała się nie do końca udana w czerwcu 2022 roku nastąpiła jej korekta, która po raz kolejny uderzyła w dochody samorządowe. W obecnej sytuacji geopolitycznej na świecie oraz makroekonomicznej w kraju, objawiającej się między innymi rosnącymi cenami towarów i usług, częste i niespodziewane zmiany prawne potęgują tylko chaos w finansach jednostek samorządowych. Stąd też nawet przygotowanie projektu budżetu na rok przyszły wydaje się mocno utrudnione, nie wspominając już o wieloletniej prognozie finansowej, obejmującej w przypadku Powiatu Tarnogórskiego kolejne pięć lat aż do roku 2028.

Dochody budżetowe

Dochody budżetowe na rok 2023 wyliczono na kwotę 222 231 425 zł, w tym:

1. dochody bieżące – 207 920 987 zł;
2. dochody majątkowe – 14 310 438 zł.

Rok 2023 przyjęto jako odniesienie i bazę porównań na lata 2024-2028 prognozy.

Wielkość przyjęta w planie dochodów ogółem na 2023 rok jest większa od planu obecnego roku, wg stanu na koniec października 2022 r., o kwotę 0,31 mln zł. Wyższe wartości przyjmują dochody bieżące roku 2023 (o kwotę 1,06 mln zł), natomiast dochody majątkowe są niższe (o kwotę 0,75 mln zł). Jeżeli chodzi o podstawowe kategorie dochodów bieżących to w roku 2023, w stosunku do roku 2022:

1. zauważalnie wyższą wartość przyjmuje część oświatowa subwencji ogólnej;
2. niższe natomiast wartości przyjmują wszystkie pozostałe kategorie, czyli środki dotacyjne (od Wojewody, z gmin, na realizację projektów strukturalnych), udziały w podatkach dochodowych a także pozostałe wpływy, przede wszystkim z opłat oraz realizowanych usług.

Niższe wpływy z udziałów w podatkach dochodowych (przede wszystkim w PIT) to rezultat zmian ustawowych. Zmniejszone obciążenia podatkowe dla społeczeństwa przełożyły się na obniżone wpływy samorządów. Natomiast w przypadku dotacji na cele bieżące mniejsze planowane na początku roku 2023 wpływy, w porównaniu ze stanem na koniec października roku obecnego, nie powinny niepokoić. Bowiern w trakcie roku budżetowego zazwyczaj notuje się ich wzrosty, co obserwowane jest szczególnie jeśli chodzi o środki z dotacji od Wojewody, zwiększane na podstawie wydawanych decyzji finansowych. Dodatkowo w 2023 roku Powiat nie obsługuje już zadania związanego z wypłatą świadczeń w ramach programu Rodzina 500+ oraz nie realizuje wypłat składek zdrowotnych za bezrobotnych oraz uczniów. Podobnie w ciągu roku podpisywane mogą być umowy o współfinansowanie (pomoc finansowa) przez gminy zadań powiatowych np. w infrastrukturze drogowej lub ochronie zdrowia.

Jeśli chodzi o dochody majątkowe w roku 2023, w stosunku do roku 2022, niższe wartości przyjmuje, zarówno sprzedaż majątku oraz planowane do otrzymania środki w ramach dotacji inwestycyjnych. Brak jest dofinansowania środkami unijnymi realizacji nowych przedsięwzięć, a dochody zaplanowane w prognozie z tego tytułu wynikają z ostatecznych rozliczeń zadań wykonywanych w roku 2022. Ostatnie miesiące pokazują jakie trudności związane są z samodzielną realizacją wielu skomplikowanych i wysokowartościowych zadań majątkowych. Dlatego też środki pomocowe stanowią duże ułatwienie, a możliwość ich pozyskiwania winna być priorytetem dla wszystkich komórek organizacyjnych Starostwa oraz jednostek podległych. Przy tak zmieniającym się rynku usług budowlanych bardziej elastyczny charakter winna przybrać również pomoc przekazywana z budżetu państwa.

Po pierwsze w kontekście możliwego zwiększania puli środków na dane zadanie po rozstrzygnięciach przetargowych. Po drugie w kontekście terminów przekazywania środków. Obecne założenia przyjęte w ramach dofinansowań z Funduszu Inwestycji Strategicznych przyczyniają się pośrednio do wzrostu kosztów inwestycji, choćby w wyniku czasowego kredytowania przez przedsiębiorców realizowanego zadania. W roku 2023 prawie połowa planowanych wydatków inwestycyjnych sfinansowana jest środkami pozyskanymi z zewnątrz. W przypadku sprzedaży majątku w prognozie kierowano się realizacją tego tytułu w latach ubiegłych, pojawiającymi się szansami na zbycie pewnych nieruchomości w związku ze zmianami w planach zagospodarowania przestrzennego oraz ilością potencjalnie atrakcyjnych dla nabywców składników majątkowych.

Kwota dochodów ogółem wyraźną tendencję wzrostową uzyskuje dopiero od roku 2026. Wzrost notowany pomiędzy rokiem 2023 a 2024 to rezultat zwiększenia, zarówno planowanych dochodów bieżących jak i majątkowych. W przypadku dochodów bieżących dotyczy to przede wszystkim zwiększenia części oświatowej subwencji ogólnej w wyniku kolejnego zwiększonego naboru na rok szkolny 2023/2024. Natomiast dla dochodów majątkowych główny wpływ na taką sytuację ma poziom środków uzyskiwanych na finansowanie zadań inwestycyjnych, gdzie rok 2024 stanowi apogeum. Natomiast korekta „in minus” pomiędzy latami 2024 a 2025 związana jest, w przypadku dochodów bieżących, z obniżeniem dochodów z subwencji oświatowej w związku z zakończeniem nauki przez tzw. podwójny rocznik a także niższym planowanym naborem. Dla dochodów majątkowych wynika zaś z planowanego zakończenia realizacji zadań współfinansowanych środkami z Funduszu Inwestycji Strategicznych. W całym okresie prognozy dochody bieżące są bardziej stabilne, i poza korektami wynikającymi z wahań dochodów z części oświatowej subwencji ogólnej w latach 2023-2025, wykazują tendencję rosnącą, kształtując się w całym okresie prognozy w przedziale 207,9 – 217,3 mln zł. Dochody majątkowe natomiast najwyższe są w roku 2024, ze względu na fakt, iż w tymże roku planowane jest, zarówno zakończenie wysokowartościowych zadań rozpoczętych w roku 2022, jak też rozpoczęcie kolejnych znaczących zadań inwestycyjnych, których zakończenie ma nastąpić w roku 2025. W roku 2026 poziom dotacji majątkowych obniża się do kwoty 12,0 mln zł, a w latach następnych kształtuje w przedziale około 12,5-12,9 mln zł.

Najbardziej ogólny podział strony dochodowej uwzględnia tylko dochody bieżące i majątkowe, niemniej do celów analitycznych konieczne jest przedstawienie ich w większej szczegółowości. Poniżej przedstawiono założenia przyjęte przy prognozowaniu poszczególnych tytułów dochodów tworzących powyższe dwie, podstawowe grupy, bez uwzględniania niepewnych, incydentalnych źródeł i tytułów. I tak w przypadku dochodów bieżących:

1. udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (kwota 42,8 mln zł w roku 2023) – zaplanowano w wysokości wskaźnika otrzymanego z Ministerstwa Finansów na tenże rok. Jest to kwota znacząco niższa niż przewidywane wykonanie roku 2022 (nawet bez uwzględniania dodatkowego transferu środków w czwartym kwartale), a także niższa niż Powiat uzyskiwał w latach 2019-2021. Powyższe jest rezultatem zmian dokonanych w systemie podatkowym, polegających przede wszystkim na zmniejszeniu obciążeń podatkowych dla obywateli. Kwota przedstawiona we wskaźnikach ministerialnych nie jest już od roku 2022 prognozą – tak jak było dotychczas – i będzie przekazywana na rachunki jednostek samorządowych w dwunastu równych miesięcznych ratach. W odniesieniu do przyszłych lat prognozy przyjęto zasadniczo założenie, iż system podatkowy nie będzie już zmieniany. Ponadto przy prognozowaniu tego tytułu wzięto pod uwagę wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych publikowane na stronach ministerialnych oraz informacje o sposobie wyliczania kwoty udziałów zawarte w zmienianej ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z października 2021 roku. Jeśli chodzi o sytuację makroekonomiczną poważne obawy budzić może prognozowane na lata przyszłe przez coraz większą liczbę ekonomistów zjawisko stagflacji czyli występowanie wysokiego poziomu inflacji przy równoczesnym minimalnym (lub nawet ujemnym) wzroście gospodarczym. Na moment tworzenia niniejszych objaśnień nieznaczne wydaje się zagrożenie ewentualnymi obostrzeniami związanymi z epidemią koronawirusa. Choć jej długofalowe skutki odczuwalne będą w gospodarce jeszcze wiele lat. Jako inne czynniki mogące przyczynić się do zahamowania wzrostu gospodarczego wskazać należy agresję Rosji na Ukrainę, osłabienie polskiego złotego oraz nierozwiązany spór z Komisją Europejską i zagrożenie nie otrzymania środków strukturalnych. Z drugiej jednak strony wzrost płacy minimalnej będzie wpływał na wygenerowanie większych wpływów z udziałów. Biorąc powyższe pod uwagę w latach 2024-2028 prognozy założono nieznaczne wzrosty tego tytułu, tak aby w ostatnim roku osiągnął on poziom 46,7 mln zł;

2. udziały w podatku dochodowym od osób prawnych – przyjęto również w oparciu o informację podaną we wskaźniku ministerialnym. Analogicznie, jak w przypadku dochodów z PIT, wpływ środków następował będzie comiesięcznie w równych ratach. W roku 2023 założono zatem kwotę 2,8 mln zł, a w następnych latach jej niewielkie wzrosty, aż do wysokości 3,2 mln zł w 2028 roku. Przy prognozie na lata przyszłe wzięto pod uwagę planowane tempo wzrostu gospodarczego w kraju oraz perspektywy rozwoju światowej gospodarki;

3. część oświatową subwencji ogólnej stanowiącą główny składnik planowanych dochodów celowo-parametrycznych Powiatu dla roku 2023 przyjęto biorąc za punkt wyjścia wskaźnik ministerialny otrzymany na tenże rok tj. 109,2 mln zł. W odniesieniu do roku 2022, w roku 2023 notuje się około dwudziestoprocentowy wzrost dochodów, co związane jest z większą liczbą utworzonych oddziałów, wzrostem nauczycielskich pensji, waloryzacją pozostałych dodatków (np. dla stażystów, za wychowawstwo), zmianami w strukturze awansu zawodowego a także zwiększeniem liczby uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Pomiędzy rokiem 2023 a 2024 następuje kolejne zauważalne zwiększenie planu dochodów (do poziomu niespełna 112,7 mln zł) co wynika z prognozowanego wzrostu liczby uczniów. W roku 2025 obserwowane jest wahnięcie „in minus” do poziomu nieco poniżej 107,0 mln zł. Generalnie zmiany poziomu subwencji w latach 2023-2025 są pochodną zmian w systemie edukacji związanych z wprowadzeniem obowiązku szkolnego dla sześciolatków. Lata 2026-2028 wykazują ponownie niewielkie wzrosty wynikłe z ewentualnych dalszych podwyżek wynagrodzeń dla pedagogów, choć sytuacja demograficzna oraz planowany nabór do szkół sugerowałby nieznaczną tendencję spadkową wysokości subwencji oświatowej. Na koniec okresu prognozy wartość tego tytułu zaplanowano na poziomie 109,9 mln zł;

4. część równoważącą subwencji ogólnej przyjęto dla roku 2023 w oparciu o poziom wskaźnika jaki Powiat otrzymał z Ministerstwa Finansów. W kolejnych latach prognozy tytuł ten – jako stosunkowo trudny do zaplanowania – założono w wysokości porównywalnej do roku 2023, tj. w przedziale 730-750 tys. zł;

5. w odniesieniu zaś do subwencji wyrównawczej oraz rozwojowej w prognozie finansowej nie planowano dochodów z tych tytułów. Po pierwsze ze względu na ich brak w latach ubiegłych oraz w planie na rok 2023. Po drugie ze względu na stopień skomplikowania i brak wystarczających danych do ich wiarygodnego oszacowania. Po trzecie zaś ze względu na ciągłe zmiany prawne, jak choćby ustawa z dnia 19 września 2022 roku, która zablokowała otrzymywanie przez samorządy części rozwojowej subwencji na rok 2023;

6. w grupie dotacji i środków przeznaczonych na zadania bieżące uwzględniono między innymi:

- 1) dotacje otrzymane z budżetu państwa na zadania własne i zlecone – skalkulowano, dla całego okresu, w oparciu o informacje otrzymane ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego dla roku 2023 (26,6 mln zł). Zaplanowane środki są wyższe niż w projekcie budżetu na 2022 rok, pomimo zmian ustawowych, które spowodowały, że Powiat nie obsługuje już zadania związanego z wypłatą świadczeń w ramach programu Rodzina 500+ oraz nie realizuje wypłat składek zdrowotnych za bezrobotnych oraz uczniów. Natomiast w latach 2024 – 2028 tytuł ten zaplanowano uwzględniając

nieznaczne wzrosty roczne (przeciętnie o około 1%-1,5%) wynikające ze wzrostu kosztów prowadzenia zadań;

- 2) dotacje otrzymane z innych jednostek w oparciu o zawarte porozumienia np. dotacje z funduszy celowych, z tytułu pomocy finansowej udzielanej pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego oraz w ramach porozumień z gminami – przyjęto uwzględniając wykonania lat ubiegłych, a także podpisane lub przewidywane do podpisania porozumienia. Na rok 2023 przyjęto wartość około 0,22 mln zł obejmującą pomoc z gmin na prowadzenie punktu obsługi dla bezrobotnych, środki za pobyt wychowanka z Powiatu Będzińskiego w WTZ na terenie Powiatu Tarnogórskiego, środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację programu „Tarnogórski bez barier” oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na rewitalizację parku w Brynku. W kolejnych latach dochody z tego tytułu oscylować będą na podobnym, lub nieznacznie wyższym, poziomie – w granicach 0,22 – 0,30 mln zł. Podkreślić należy jednak, że w roku 2023 i w latach następnych nie uwzględniono środków pomocowych z gmin na zadania remontowe w infrastrukturze drogowej. Takowe środki „pojawiają się” w budżetach zazwyczaj w trakcie trwania roku zwiększając planowane dochody i wydatki;
- 3) środki z Funduszu Pracy otrzymane z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach zaplanowano w roku 2023 w kwocie 0,45 mln zł – na podstawie skorygowanej realizacji tego tytułu w roku 2022. Choć od co najmniej kilku już lat pojawiają się informacje sugerujące zaprzestanie refundowania wynagrodzeń pracowników środkami z Funduszu Pracy wydaje się, że nie jest to dobry moment na takie działania. Pomimo, iż pandemia nie spowodowała znaczącego wzrostu stopy bezrobocia, walka z jej skutkami pochłonęła dużą ilość środków finansowych. Dlatego istnieją obawy czy w zasobach budżetu państwa znajdą się wystarczające środki na skuteczną walkę z obecnym kryzysem a z wypowiedzi pracodawców rysuje się potencjalne zagrożenie zwolnień grupowych lub w ostateczności zamknięcia działalności. W związku z powyższym założyć należy, iż w najbliższym okresie rola urzędów pracy powinna pozostać na tym samym lub nawet wyższym poziomie. Stąd też dochody z omawianego tytułu zaplanowano w całym okresie prognozy w analogicznych do roku 2023 kwotach;
- 4) dochody otrzymane od instytucji wdrażających na programy i projekty współfinansowane środkami zewnętrznymi skalkulowano mając na względzie porozumienia już zawarte oraz przewidywane do podpisania a także pewien przestój w realizacji zadań w związku z wejściem w życie nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027. Dlatego też planowane w przyszłym roku dochody (0,21 mln zł) są niższe niż te uzyskane w roku

obecnym i w latach ubiegłych. W roku 2024 planowany jest nieznaczny wzrost dochodów ze względu na zakładaną większą liczbę realizowanych projektów. Natomiast w latach następnych zakłada się utrzymanie wysokości dochodów na poziomie z roku 2024, czyli w kwocie około 250 tys. zł mając na względzie ryzyko związane z zatrzymaniem transferu niektórych środków strukturalnych związanych z perspektywą na lata 2021-2027, w tym środków, które miałyby trafić do samorządów.

Łączna wysokość dochodów z tytułów opisanych w ustępie 6 dla roku 2023 wynosi niespełna 27,5 mln zł. Od roku 2024 do końca prognozy tytuł ten wykazuje systematyczne wzrosty na co największy wpływ mają środki dotacyjne otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań własnych i zleconych. Pozostałe bowiem tytuły utrzymują się w całym okresie na podobnym poziomie. W roku 2028 planowana wysokość dochodów dla całej grupy to 29,4 mln zł;

7. pozostałe dochody bieżące, nie uwzględnione powyżej, obejmują:

- 1) wpływy z tytułu opłat (plan na 2023 rok – 3,74 mln zł), w tym za wydanie dokumentów komunikacyjnych, za zajęcie pasa jezdni, z opłat za koncesje i licencje, za trwałe zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości, z tytułu zwrotu kosztów sądowych, za gospodarcze korzystanie ze środowiska. Zdecydowane zmniejszenie dochodów w roku 2023, w stosunku do roku 2022, dotyczy w głównej mierze opłat komunikacyjnych a powiązane jest ze zmianami w zasadach rejestracji pojazdów oraz, w mniejszym stopniu, z ogólną sytuacją gospodarczą w kraju. Nieznacznemu zmniejszeniu ulegają też opłaty za zajęcie pasa jezdni. Na lata przyszłe założono symboliczne wzrosty całego tytułu, a jego wartość na koniec okresu prognozy zaplanowano na poziomie 3,85 mln zł;
- 2) wpływy z usług (między innymi: od pensjonariuszy w DPS-ach, faktury za media i usługi geodezyjne), rozliczenia z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej, wpływy z najmu składników majątkowych, odsetki od nieterminowych wpłat oraz od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, 5% i 25% dochodów przynależnych powiatowi z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, zwroty środków z rozliczeń z lat ubiegłych oraz pozostałe nieznaczające wartościowo tytuły. Wielkość tych dochodów skalkulowano w oparciu o skorygowane planowane wykonanie roku 2022 oraz o informacje uzyskane z wydziałów merytorycznych. Dla roku 2023 stanowi to wielkość 21,1 mln zł i kształtuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do roku 2022. Na powyższe wpływają kontynuacja wzrostowej tendencji odnoszącej się przede wszystkim do dochodów z odpłatności pensjonariuszy w dps-ach oraz pojawienie się dochodów związanych z oprocentowaniem środków na rachunkach bankowych. Z drugiej jednakże strony zmniejszeniu uległy opłaty za czynności geodezyjne oraz dochody z tytułu udziału w gospodarowaniu majątkiem Skarbu Państwa (5%

i 25%). Jeśli chodzi o przyszłe lata zakłada się nieznaczne wzrosty wyników przede wszystkim z dalszego zwiększania kosztów utrzymania mieszkańców w domach pomocy społecznej. I choć wzrosty w kolejnych latach nie są spektakularne to jednak systematyczne, a wartość omawianych wpływów założono w 2028 roku na poziomie 23,5 mln zł.

Łączna wysokość dochodów z tytułów opisanych w ustępie 7 dla roku 2023 wynosi niespełna 25,0 mln zł. Przez cały okres prognozy dochody te wykazują nieznaczłą tendencję rosnącą tak aby w roku 2028 osiągnąć wysokość 27,3 mln zł.

W odniesieniu do tytułów majątkowych ich główne składowe przedstawiają się następująco:

1. dochody ze sprzedaży majątku – zaplanowano w oparciu o informacje uzyskane z Wydziału Gospodarki Nieruchomościami (w aspekcie sprzedaży nieruchomości) oraz od pozostałych wydziałów i jednostek organizacyjnych (w aspekcie sprzedaży ruchomych składników majątkowych). Łączne, planowane dochody to nieco ponad 400 tys. zł. W ostatnich latach tytuł ten był raczej wykonywany w nieznacznym stopniu, stąd też wartość planu, w odniesieniu do całego budżetu, jest nieznacząca. Jeśli chodzi o lata następne to w każdym kolejnym roku wartość planu jest coraz niższa aż do osiągnięcia poziomu 0,25 mln zł w roku 2028;

2. dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje – założono w oparciu o podpisane lub planowane do podpisania umowy dotacyjne na zadania inwestycyjne. W roku 2023 wyróżnić można zatem środki z gmin oraz Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na poprawę infrastruktury transportowej, z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na modernizację budynków administracyjnych Starostwa Powiatowego oraz utworzenie nowego domu pomocy społecznej, a także z budżetu państwa celem budowy nowej strażnicy na potrzeby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Jeśli natomiast chodzi o dochody majątkowe z dotacji strukturalnych notuje się tylko środki stanowiące rozliczenie zadań rozpoczętych jeszcze w roku 2022 lub latach ubiegłych. Chodzi mianowicie o termomodernizację budynku Zarządu Dróg Powiatowych oraz termomodernizację Domu Pomocy Społecznej „Przyjaźń”. Łącznie w ramach wszystkich tytułów dotacji inwestycyjnych w przyszłym roku zaplanowano dochody w wysokości 13,9 mln zł. W roku 2024 zaplanowano ogromny wzrost dochodów wynikający z „nałożenia się” realizacji znaczących wartościowo zadań inwestycyjnych: po pierwsze z uwagi na planowane zakończenie zadań rozpoczętych w latach 2022-2023 np. związanych z modernizacją budynków Starostwa, budową nowego dps-u, po drugie z rozpoczęciem robót budowlanych przy przebudowie ul. Mikulczyckiej w Świątoszowicach oraz ul. Grzybowej w Tarnowskich Górach, po trzecie ze względu na kontynuację budowy nowej strażnicy na potrzeby Komendy PSP. Plan na 2025 rok jest niższy gdyż założono tylko dofinansowania zadań kontynuowanych – rozpoczętych w roku 2024. W kolejnych latach dochody z dotacji inwestycyjnych nie są już tak wysokie. Ich wielkości skalkulowano w oparciu o realizację tego tytułu na przestrzeni ostatnich kilku lat. Wzięto ponadto pod uwagę wykorzystanie szans, które mogą stworzyć aplikacje o środki zewnętrzne a także zapisy ustawowe o wprowadzeniu części rozwojowej subwencji ogólnej. Przyjęto tu poziomy dofinansowania w granicach 3,5 – 4,0 mln zł z następujących trzech źródeł, a mianowicie: z budżetu państwa, z funduszy celowych i innych instytucji (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Bank Gospodarstwa Krajowego, Polski Ład: Fundusz Inwestycji Strategicznych) oraz z gmin. Przyjęto również symboliczne dochody ze środków strukturalnych w granicach 0,5 do 1,0 mln zł. Łącznie prognozuje się dochody w granicach 12 – 13 mln zł w latach 2026-2028.

Wydatki budżetowe

Wydatki budżetowe na rok 2023 wyliczono na kwotę 229 702 368 zł, w tym:

1. wydatki bieżące – 201 083 291 zł;
2. wydatki majątkowe – 28 619 077 zł.

Środki wyasygnowane w budżecie na realizację wydatków determinowane są wysokością prognozowanych dochodów. Na ogólną pulę środków do dyspozycji

negatywnie wpływa poziom rozchodów z tytułu spłaty zaciągniętych zobowiązań dłużnych, zaś pozytywnie – zaplanowane przychody. W praktyce gospodarczej Powiatu są to przychody z pozostałych na rachunku budżetu wolnych środków z rozliczenia działalności kredytobiorczej z lat ubiegłych. Kształtowanie się wydatków ogółem w poszczególnych latach prognozy, a także różnice pomiędzy planowanymi kwotami w poszczególnych latach, skorelowane są ze stroną dochodową budżetu. Wydatki bieżące zasadniczo w całym okresie wykazują tendencję rosnącą. Wyjątek stanowi niewielka minusowa korekta pomiędzy latami 2024 a 2025, co związane jest z planowanym zmniejszeniem kosztów w oświacie w rezultacie zakończenia nauki przez tzw. podwójny rocznik. O przyczynach tej sytuacji wspomniano przy omawianiu strony dochodowej budżetu. Wzrostowi wydatków bieżących będzie sprzyjać obecna od pewnego czasu galopująca inflacja (wpływająca na bieżące koszty realizacji zadań) a także, po części z tym związana, presja płacowa artykułowana przez pracowników oraz organizacje ich zrzeszające. Przy obecnym sposobie finansowania samorządów (ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego), a także zmianach w systemie podatkowym dokonanych na przestrzeni ostatnich kilku lat, sprostanie wyzwaniu utrzymania na odpowiednim poziomie wysokości wydatków bieżących wydaje się przedsięwzięciem praktycznie niemożliwym i zasadniczo będzie jednym z głównych celów stawianych przed zarządami każdej jednostki samorządowej. Wydatki majątkowe w latach 2026 – 2028 zachowują się stabilnie i przyjmują wartości w przedziale 15,8 – 18,6 mln zł. Natomiast w latach 2023 – 2025 planowana jest realizacja kilku znaczących wartościowo przedsięwzięć inwestycyjnych. Warto w tym miejscu podkreślić, iż większość z przyszłorocznych zadań inwestycyjnych ma już zapewnione finansowanie, dla części jednak Powiat dopiero aplikuje o środki. W przypadku negatywnych rozstrzygnięć korekty planu nastąpią już w trakcie wykonywania budżetu w 2023 roku.

Łączna wartość planu wydatków na rok 2023 jest niższa o 8,86 mln zł od planu roku 2022, według stanu na koniec października. W roku 2022 plan wydatków bieżących wynosi 200,6 mln zł, zaś plan na rok 2023 stanowi 201,1 mln zł. Jeśli chodzi o wydatki majątkowe w planie roku 2022 mamy 37,9 mln zł, zaś na rok 2023 przewiduje się 28,6 mln zł. Niespełna połowa środków przeznaczonych na wydatki majątkowe pochodzić ma z dofinansowania zewnętrznego. Działania w segmencie inwestycyjnym nastawione są przede wszystkim na poprawę infrastruktury drogowej, bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową, pomoc społeczną, oświatę, czy też administrację publiczną. Pewne, choć nieco mniejsze środki planuje się też przeznaczyć na zadania w gospodarce mieszkaniowej oraz kulturze i ochronie dziedzictwa narodowego. Jeśli chodzi o wydatki bieżące to w roku 2023, w stosunku do roku 2022 wg stanu na koniec października, notuje się:

1. znaczący wzrost wydatków na wynagrodzenia i pochodne;
2. wzrost wydatków przekazywanych w formie dotacji dla innych podmiotów, przede wszystkim w obszarze oświaty;
3. wyraźne zmniejszenie wydatków na programy realizowane przy współudziale środków unijnych;
4. zwiększenie wydatków na obsługę kosztów zadłużenia;
5. niewielkie zwiększenie wydatków przekazywanych w ramach świadczeń na rzecz osób fizycznych (np. rodziny zastępcze, stypendia, diety radnych);
6. zmniejszenie wydatków związanych z bieżącym utrzymaniem infrastruktury. Jako wyjaśnienie powyższego zmniejszenia, przy wzrastającej inflacji, wskazać należy brak zapewnienia w budżecie roku 2023 środków na pomoc dla uchodźców przybywających do Polski z terenu Ukrainy objętego działaniami wojennymi. Jeśli samorząd będzie nadal przekazywał pomoc, tak jak ma to miejsce obecnie, nowe środki zostaną przyjęte do budżetu w trakcie jego wykonywania.

W grupie wydatków:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane skalkulowano na rok 2023 w oparciu o skorygowane informacje przedstawione przez służby kadrowe Starostwa i powiatowych jednostek organizacyjnych. Wartości dla roku 2023 są o 9,9 mln zł wyższe niż wartość planu roku 2022, wg stanu na koniec października. Jako przyczyny należy tu wskazać ustawowe wzrosty wysokości płacy minimalnej, ustawowe zmiany zasad wynagradzania pracowników samorządowych, wzrosty płac w oświacie i opiece wychowawczej, a także obecną od kilku lat presję płacową ze strony pracowników. Rok 2024 przynosi kolejny wzrost wynagrodzeń, natomiast w roku 2025 poziom spada co wynika z ograniczenia wynagrodzeń w oświacie, w rezultacie wspomnianego powyżej zakończenia nauki w szkołach przez tzw. podwójny rocznik. Od roku 2026 do końca prognozy zauważalny jest powrót do wzrostowej tendencji funduszu płac. Pomimo wysokiego zaangażowania środków istnieje bardzo realne ryzyko, iż zaplanowane wartości na wynagrodzenia mogą okazać się niewystarczające w praktycznie każdym obszarze działalności, a nie tylko w odniesieniu do oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej, jak to miało miejsce dotychczas. Drastyczne zwiększenie płacy minimalnej, przy braku zapewnienia jej sfinansowania w samorządzie, spowoduje pod koniec przyszłego roku konieczność doszacowania planu;
2. wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji – odkąd w roku 2018 wygasło poręczenie udzielone na rzecz Wielospecjalistycznego Szpitala Powiatowego S.A. w Tarnowskich Górach na modernizację ciepłą budynków Powiat nie udzielił oraz nie planuje udzielić poręczeń i gwarancji;

3. wartości w wierszu obsługa długu wynikają z ustalonego oprocentowania obligacji komunalnych. Uwzględniono także wydatki od możliwego do wykorzystania limitu kredytu w rachunku bieżącym. Przy prognozowaniu tego tytułu kierowano się zasadą ostrożności co do kształtowania się stóp procentowych w przyszłości – zakładając ich dalszy wzrost. Stąd też, pomimo planowanego w roku 2022 zaangażowania środków na poziomie około 700 tys. zł oraz zauważalnego spadku zadłużenia w kolejnych latach, koszty obsługi w roku 2023 przyjmują wartość 1,18 mln zł, a w latach następnych maleją znacznie wolniej niż wartość zadłużenia. Należy mieć bowiem na uwadze, że stopy procentowe mogą nadal rosnąć lub utrzymywać się przez dłuższy czas na obecnym poziomie;

4. wysokość dochodów oraz wydatków na projekty i programy unijne ujęta w sekcji nr 9 pod nazwą „Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o finansach publicznych” załącznika nr 1 została określona na podstawie umów już podpisanych, ale także umów zaplanowanych do zawarcia. Dla tych zadań procedury naboru są w trakcie, bądź będą przeprowadzane w roku 2023. Informacje te są zatem przedstawione do końca 2024 roku, gdyż na moment sporządzania niniejszych objaśnień nie posiadamy wiedzy aby konkretne projekty unijne były realizowane w latach późniejszych. Ma to także odzwierciedlenie w załączniku nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF” w punkcie 1.1 gdzie limity wydatków zaplanowano do końca 2024 roku. Przy określaniu kwot wydatków wzięto pod uwagę także wkład własny kwalifikowany niezbędny do realizacji zadań;

5. wydatki objęte limitem art. 226 ust. 3 są zgodne z wartościami wykazanymi w załączniku pod nazwą „Wykaz przedsięwzięć do WPF”. Wartości wykazane dotyczą, zarówno umów już podpisanych, jak i planowanych do podpisania;

6. w sekcji 10.7 pod nazwą „Wydatki zmniejszające dług” ujęto kwoty wynikające z podpisanych umów leasingu:

- 1) samochodu osobowego na potrzeby Starostwa Powiatowego. Umowa, która została zawarta w drugiej połowie 2019 roku, obowiązywać będzie do roku 2023, a planowana na tenże rok wysokość spłaty winna zamknąć się kwotą 30 000 zł;
- 2) samochodu ciężarowego z wywrotką i hakiem na potrzeby realizacji zadań na drogach powiatowych. Umowa, która została zawarta w drugiej połowie 2020 roku obowiązywać będzie do roku 2023, a planowana na tenże rok wysokość spłaty winna zamknąć się kwotą 22 000 zł;
- 3) samochodu ośmioosobowego na potrzeby Starostwa. Umowa, która została zawarta w grudniu 2021 roku obowiązywać będzie do roku 2025. Na rok 2023 przypada do spłaty kwota 39 000 zł.

Przychody i rozchody budżetu

Planowane przychody w wysokości 10 270 943 zł dotyczą tylko roku 2023 i pochodzą z wolnych środków wynikających z rozliczeń podstawowych kategorii budżetowych z lat ubiegłych.

Kwota możliwych do zaangażowania w przyszłorocznym budżecie przychodów wyliczona została w oparciu o wykonanie podstawowych kategorii w budżecie na koniec października 2022 roku, a także przewidywania co do kształtowania się podstawowych kategorii budżetu na koniec bieżącego roku.

W wierszu rozchody ogółem ujęto wykup wyemitowanych obligacji komunalnych w wysokościach określonych w odnośnych harmonogramach spłat. W roku 2023 spłata rozchodów będzie dokonywana w całości z przychodów. Natomiast od roku 2024 do końca prognozy w całości z wygenerowanej nadwyżki budżetowej, a więc różnicy pomiędzy dochodami a wydatkami ogółem.

W roku 2023 rozchody (kwota 2 800 000 zł) obejmują następujące tytuły:

1. wykup obligacji komunalnych wyemitowanych w roku 2015 w ramach programu postępowania naprawczego celem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych – kwota 2 300 000 zł;

2. wykup obligacji komunalnych wyemitowanych w roku 2019 celem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych oraz realizacji inwestycji – kwota 500 000 zł.

Prognoza kwoty długu i spłat zobowiązań

Na planowaną łączną kwotę długu na koniec 2023 roku (9 622 279 zł) składają się następujące pozycje:

1. obligacje komunalne wyemitowane w roku 2015. Pozostała do wykupu kwota to 6 555 000 zł;

2. obligacje komunalne wyemitowane w roku 2019. Pozostała do wykupu kwota to 3 000 000 zł;

3. leasing samochodu ośmioosobowego na potrzeby Starostwa Powiatowego. Pozostała, planowana do uregulowania kwota to 67 279 zł.

Integralną, i jedną z najważniejszych, składowych każdej wieloletniej prognozy finansowej stanowi wyliczenie dwóch podstawowych, ustawowych wskaźników, które decydują o możliwościach uchwalenia, zarówno prognozy, jak również budżetu na rok następny. Chodzi tu mianowicie o wskaźniki określone w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych pokazane w sekcjach 7 i 8 załącznika nr 1.

Relacja z art. 242 uofp, stanowiąca różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi, zawsze przyjmuje wartości dodatnie, co oznacza jej spełnienie w każdym roku objętym prognozą. Różnice te wydają się być stosunkowo

wysokie i kształtują się na poziomie 5,8 – 7,8 mln zł. Analizując wskaźniki należy mieć na uwadze tendencje obserwowane w gospodarce przejawiające się, od pewnego czasu, permanentnie wzrastającymi kosztami prowadzenia zadań, zarówno osobowymi jak też i rzeczowymi – bez zapewnienia odpowiednich źródeł finansowania. Sytuacja ta najbardziej odbija się na gospodarce finansowej powiatów ziemskich, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością kreowania przez nie dochodów własnych. W kolejnych latach przyrosty dochodów i wydatków bieżących będą kształtować się na podobnym poziomie, stąd też i różnica pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi przyjmuje podobne wartości. Podobnie dla całego okresu prognozy spełniona jest też relacja z art. 243 uofp określająca indywidualny wskaźnik zadłużenia – przyjmując do obliczeń, zarówno plan na koniec III kwartału roku 2022, jak też przewidywane wykonanie tegoż roku. Planowany wskaźnik długu jest niższy od wskaźnika dopuszczalnej spłaty. Różnice te, w każdym roku obowiązywania prognozy, wydają się relatywnie wysokie. Przyjęta przez Powiat Tarnogórski siedmioletnia perspektywa do obliczania wskaźnika z art. 243 bardziej chroni przed jednorazowymi wahaniami w poziomach dochodów i wydatków. Jednak utrzymujące się przez dłuższy okres czasu obniżenie różnicy pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi może doprowadzić do negatywnych konsekwencji w postaci obniżenia dopuszczalnego limitu spłaty zobowiązań.

Wykaz przedsięwzięć realizowanych w latach 2023 – 2026

Wykaz przedsięwzięć, stanowiący załącznik nr 2 do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Tarnogórskiego, sporządzono do roku 2026, ponieważ co do zasady wieloletnia prognoza finansowa obejmuje rok bazowy i kolejne trzy lata. W rzeczywistości Powiatu Tarnogórskiego większość zadań planowana jest do realizacji w latach 2023-2025. Jeśli chodzi o rok 2026 do realizacji przypada rządowy program „Za życiem”. Wykaz obejmuje przedsięwzięcia, dla których umowy zostały już podpisane oraz te, dla których Powiat planuje aplikować o środki.

Nakłady na wszystkie przedsięwzięcia ujęte w wykazie obejmują wydatki łączne finansowane ze źródeł opisanych w zawartych umowach (środki pomocowe w postaci środków strukturalnych i dotacji z budżetu państwa, środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pomoc finansowa z gmin oraz ewentualnie dochody własne z budżetu powiatowego traktowane jako udział). Niektóre przedsięwzięcia kończące się w roku 2023 są kontynuacją zadań dwu, trzy a nawet czteroletnich. Umieszczono je w wykazie przedsięwzięć oraz wieloletniej prognozie ze względu na zachowanie ciągłości w procedurach budżetowania.

W wierszu 1.1 poświęconemu projektom i zadaniom związanym z programami realizowanymi z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także z innych źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi, po stronie wydatków bieżących uwzględniono zadania wieloletnie realizowane w oświacie, a po stronie wydatków majątkowych zadania związane z termomodernizacjami budynków Zarządu Dróg Powiatowych oraz Domu Pomocy Społecznej „Przyjaźń”. Podmiotami realizującymi są Starostwo Powiatowe oraz jednostki oświatowe. Ze względu na zmianę unijnej perspektywy finansowej oraz spór toczony z Komisją Europejską ilość zadań jest znacznie ograniczona. Jeśli będzie taka możliwość Powiat nadal planuje aplikować o środki w ramach unijnej perspektywy budżetowej na lata 2021-2027 celem realizacji kolejnych przedsięwzięć, choć bez wątplenia inny będzie profil dotowanych zadań. Najważniejsze będą bowiem innowacje, przedsiębiorczość, cyfryzacja, ochrona środowiska oraz energetyka. W dalszej kolejności natomiast współfinansowane mają być przedsięwzięcia infrastrukturalne, edukacyjne oraz dotyczące spraw społecznych, dla których większy nacisk położony był w perspektywie 2014-2020. Zestawienie zaangażowania środków własnych oraz planowanych do pozyskania z zewnątrz na zadania inwestycyjne prezentuje poniższa tabela nr 1.

Tabela nr 1 Zestawienie zaangażowania środków własnych oraz planowanych do pozyskania z zewnątrz na wieloletnie zadania inwestycyjne realizowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej a także innych źródeł zagranicznych

Nazwa programu	Łączne nakłady	Rok 2023
1.Termomodernizacja budynku Zarządu Dróg Powiatowych w Tarnowskich Górach wraz z instalacją fotowoltaiki	1 159 140	46 848
środki zewnętrzne	620 763	29 438
wkład własny	538 377	17 410
2.Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach ul. Włoska 24	5 375 539	1 930 606
środki zewnętrzne	2 319 285	0
wkład własny	3 056 254	1 930 606

Należy w tym miejscu wyjaśnić, iż dla inwestycji wymienionych w Tabeli nr 1 pełny zakres robót obejmuje koszty sfinansowane planowaną dotacją (ostatnia cyfra paragrafu „7”), wkład własny kwalifikowany (ostatnia cyfra paragrafu „9”), jak też wkład własny niekwalifikowany (ostatnia cyfra paragrafu zgodnie z wytycznymi instytucji wdrażającej „0”). Celem zachowania spójności danych oraz przejrzystości i czytelności sporządzanego materiału całość kosztów pokazano w wierszu 1.1 „Wykazu przedsięwzięć do WPF” ukazującego wydatki na programy współfinansowane środkami unijnymi.

Powiat Tarnogórski w okresie objętym prognozą nie przewiduje realizacji projektów lub zadań związanych z umowami partnerstwa publiczno – prywatnego (wiersz 1.2).

Pozostałe programy, projekty lub zadania określone w wierszu 1.3 obejmują, w głównej mierze, segment majątkowy. Jednak w pięciu przypadkach dotyczą również segmentu bieżącego. Realizowane zadania związane są z wieloma obszarami funkcjonowania Powiatu, w tym infrastrukturą drogową, administracją, pomocą i polityką społeczną, oświatą oraz bezpieczeństwem publicznym. Również na tym odcinku możliwe jest pozyskiwanie środków zewnętrznych. Obecnie wydaje się, że to właśnie na odcinku pozyskiwania dotacyjnych środków krajowych rysują się lepsze perspektywy. Największe szanse stwarzają nowo utworzone fundusze (Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Fundusz Przeciwdziałania Covid-19, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych), a także te istniejące od dłuższego czasu (narodowy lub wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, PFRON), które uruchamiają programy pozwalające aplikować o środki w wielu różnorodnych obszarach. Nie należy również zapominać o współpracy z gminami oraz innymi podmiotami z terenu Powiatu. Jednostki te bowiem najlepiej potrafią zdefiniować najważniejsze wyzwania i obszary wymagające współpracy. Można także zwracać się o środki dotacyjne z budżetu państwa. Z wszystkich tych opcji Powiat planuje skorzystać w roku 2023 i w latach przyszłych. Poniższa tabela nr 2 ukazuje planowane do pozyskania środki współfinansujące pozostałe wieloletnie zadania inwestycyjne.

Tabela nr 2 Zestawienie zaangażowania środków własnych oraz planowanych do pozyskania z zewnątrz na pozostałe wieloletnie zadania inwestycyjne

Nazwa programu	Łączne nakłady	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
1.Przebudowa DP 3224S ulica Mikulczycka w Świątoszowicach	24 233 000	250 000	12 000 000	11 750 000
środki zewnętrzne	12 233 000	125 000	6 000 000	5 875 000
wkład własny	12 000 000	125 000	6 000 000	5 875 000
2.Przebudowa DP3225S ul. Ofiar Katynia w Kaletach	4 082 000	4 000 000	-	-
środki zewnętrzne	3 000 000	3 000 000	-	-
wkład własny	1 082 000	1 000 000	-	-
3.Budowa Domu Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach – etap I	22 071 690	10 935 845	10 935 845	-
środki zewnętrzne	12 750 000	6 375 000	6 375 000	-
wkład własny	9 321 690	4 560 845	4 560 845	-
4.Modernizacja budynków Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach	5 655 556	2 777 778	2 777 778	-
środki zewnętrzne	5 000 000	2 500 000	2 500 000	-
wkład własny	655 556	277 778	277 778	-
5.Budowa Komendy Powiatowej PSP oraz Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Tarnowskich Górach	31 950 000	1 152 000	17 000 000	13 600 000
środki zewnętrzne	31 950 000	1 152 000	17 000 000	13 600 000

wkład własny	-	-	-	-
6.Przebudowa ulicy Grzybowej w Tarnowskich Górach	25 665 000	3 550 000	11 000 000	10 750 000
środki zewnętrzne	11 000 000	125 000	5 500 000	5 375 000
wkład własny	14 665 000	3 425 000	5 500 000	5 375 000
7.Program „Tarnogórski bez barier”	170 000	170 000	-	-
środki zewnętrzne	135 733	135 733	-	-
wkład własny	34 267	34 267	-	-

Podsumowanie

Celem wieloletniej prognozy finansowej, sporządzonej realistycznie i zgodnie ze stanem faktycznym, jest dostarczanie informacji o sytuacji budżetu na przestrzeni kilku najbliższych lat oraz, na tej podstawie, wspomaganie procesu zarządzania finansami jednostki. Spełnienie w całym okresie prognozy relacji określonych w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych pozwala na uchwalenie przyszłorocznego budżetu oraz daje pewne, acz tylko teoretyczne, poczucie bezpieczeństwa jeżeli chodzi o konstruowanie i uchwalanie przyszłych budżetów. Każda jednostka funkcjonuje w określonym otoczeniu gospodarczym kreowanym przez wydarzenia i procesy o charakterze globalnym, na które wpływ jest praktycznie znikomy. Jednak zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja związana z otoczeniem prawnym, które w okresie zawirowań gospodarczych winno charakteryzować się stabilnością i wprowadzaniem przemyślanych rozwiązań. Zasadniczą rolę mają w tym aspekcie do odegrania krajowe organy ustawodawcze. Ostatni rok pokazał, że również w tym obszarze samorządy nie mogą liczyć na przewidywalność. Za dużo jest bowiem doraźnych rozwiązań przy braku spójnej strategii finansowania podmiotów sfery budżetowej. To właśnie dynamicznie zmieniające się otoczenie zewnętrzne winno wymuszać ciągłą analizę i właściwą interpretację bieżących zdarzeń w celu pozyskania sygnału do odpowiednio wczesnej reakcji dla uniknięcia ewentualnych problemów finansowych w przyszłości. Niemniej ważna jest również stabilność prawa i jego interpretacji. Utrudnione jest bowiem sporządzenie dokumentu spełniającego wszelkie standardy w sytuacji ciągłych zmian ustawowych wprowadzanych w okresie jego przygotowywania.

Uzasadnienie

Powołując się na art. 230 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego przedkłada projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania. Przedstawienie projektu następuje w drodze uchwały zarządu powiatu.